

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Ion Arhiliuc și Liliana Catan,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 11 decembrie 2012 declarat de inculpatul

Vataman Nicolae Zaharia, născut la 23 martie 1952, originar și domiciliat în or. Căușeni, str. M. Kogălniceanu 3/2, moldovean, cetățean al R. Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Instanța de fond din 24.07. pînă la 22.12.2008;

2. Curtea de Apel Bender din 05.10. – pînă la 11.12.2012;

3. Curtea Supremă de Justiție din 29.10.2013 pînă 22.01.2014.

Colegiul penal asupra recursului,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni din 22 decembrie 2008, Vataman Nicolae a fost condamnat:

- în baza art. 152 alin. (2) lit. i) Cod penal, la 5 ani închisoare;

- în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 3 ani închisoare;

- în baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicată, i-a fost stabilită definitiv pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare;

- în baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată prin noua sentință, i-a fost adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Căușeni din 23 februarie 2005, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Gauga A., a fost lăsată fără soluționare, fiind explicat dreptul acesteia de a se adresa cu o acțiune în instanța civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat în fapt că, Vataman Nicolae la 01 iunie 2008, pe la ora 14³⁰, fiind în stare de ebrietate, aflându-se pe palierul de la etajul 2 din casa nr.6 „A” din str. M. Kogălniceanu, or. Căușeni din intenții huliganice, dând dovadă de lipsă de respect față de societate, grosolan a încălcat ordinea publică și cu scopul cauzării vătămarilor corporale medii i-a aplicat cet. Gauga A. a.n.20.09.1981, locuitor al or. Căușeni, str. M. Kogălniceanu nr.6, „A” ap. 2, multiple lovituri cu pumnii și cu picioarele în diferite părți ale corpului, în urma cărora cet. Gauga A., conform raportului de expertiză medico-legală nr. 148/D din 05 iunie 2008 a primit vătămări corporale fără cauzare de daune sănătății și vătămări corporale medii.

Tot atunci, văzând că Vataman Nicolae îl maltratează pe cet. Gauga A. și dorind să stopeze acțiunile infracționale a cet. Vatamat N., cet. Leontiev A. a.n.26.11.1975 a intervenit și l-a apucat pe cet. Vataman N. de mână, iar ultimul continuându-și acțiunile sale infracționale cu scopul opunerii rezistenței persoanei ce curmă actele huliganice i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față cet. Leontiev A. care în urma loviturii, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 149/D din 05 iunie 2008 a primit vătămări corporale care nu au cauzat daune sănătății.

3. Inculpatul Vataman Nicolae, a contestat sentința instanței de fond cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui, din motiv că este nevinovat, cauza penală în privința lui fiind fabricată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 11 decembrie 2012, a fost admis din alte motive apelul inculpatului Vataman Nicolae, casată parțial sentința instanței de fond în latura penală, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Vataman Nicolae a fost condamnat cu aplicarea art. 82 Cod penal:

- în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare;
- în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare;
- în baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicată, i-a fost stabilită definitiv pedeapsa de 2 ani și 6 luni închisoare;
- în baza art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe la pedeapsa aplicată prin noua sentință, i-a fost adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Căușeni din 23 februarie 2005, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a constatat în fapt că, Vataman Nicolae la 01 iunie 2008, în jurul orei 14:30, inculpatul, fiind în stare de ebrietate, aflându-se pe palierul de la etajul 2 din casa nr.6, „A” din str. M. Kogălniceanu, or. Căușeni, din intenții huliganice, dând dovadă de lipsă de respect față de societate, a încălcat în mod grosolan ordinea publică și folosind ca pretext spusele cet. Șaripova T. precum că ar fost violată de către A. Gauga, în scopul cauzării vătămarilor corporale medii, i-a aplicat lui Gauga A. multiple lovituri cu pumnii și cu picioarele în diferite părți ale corpului, în urma cărora lui Gauga A., conform raportului de expertiză medico-legală nr. 148/D din 05 iunie 2008, i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare și medii.

Tot atunci, văzând că inculpatul Vataman Nicolae îl maltratează pe Gauga A. și dorind să stopeze acțiunile infracționale, Leontiev A. a intervenit și l-a apucat pe Vataman N. de mână, dar inculpatul Vataman N. cu scopul opunerii rezistenței persoanei ce curmă actele huliganice, i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față lui Leontiev A., cauzându-i vătămări corporale ușoare. La insistența locatarilor, care au anunțat organele de drept despre cele întâmplate, inculpatul Vataman N. a părăsit locul comiterii infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a conchis că, vinovăția inculpatului Vataman VI. fiind pe deplin determinată din următoarea sistemă de probe:

- Declarațiile părților vătămate A. Gauga și A. Leontiev;
- Declarațiile martorilor M. Oltu, V. Macvart, Șaripova T;
- Raporturile de expertiză medico-legală nr. 148/D și 149/D din 05.06.2008 (f.d. 47-48, 49-50);

➤ Procesele-verbale de cercetare la fața locului (f.d. 23-25; 26-27);

Totodată, instanța de apel a conchis, că la emiterea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, stabilind just vinovăția inculpatului Vataman N. în comiterea infracțiunilor imputate, încadrând în mod întemeiat acțiunile inculpatului în baza art.152 alin.(2) lit. i) Cod penal, după semnele calificative: vătămare intenționată medie a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de o dereglare îndelungată a sănătății, săvârșită cu intenții huliganice, și în baza art. art.287 alin.(1) Cod penal, după semnele calificative: huliganism, adică acțiuni intenționate, care încalcă grosolan ordinea publică și exprimă o vădită lipsă de respect față de societate, însoțite de opunerea de rezistență persoanelor, care curmă actele huliganice, deoarece inculpatul Vataman N. a comis acțiunile infracționale în loc public în blocul locativ, pe palier, provocând gălăgie cu injurii, fiind conștient de faptul că încalcă grosolan ordinea publică și liniștea locatarilor iar, atunci când pătimitul Leontiev A. a intervenit să curme acțiunile huliganice ale acestuia, ultimul nu s-a supus și a aplicat față de Leontiev A. acțiuni de violență, cauzându-i o lovitură cu pumnul în față, continuând să-1 maltrateze pe palier pe pătimitul Gauga A.

Instanța de apel a constatat aceste împrejurări în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința judiciară, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) din Cod de procedură penală, le-a dat apreciere justă, cu respectarea prevederilor art. 101 din CPP, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce și a stabilit, cu certitudine, toate aspectele de fapt și de drept.

În același timp, instanța de apel a reținut, că prin Legea nr.277 din 18 decembrie 2008 pentru modificarea și completarea Codului penal al R. Moldova, în vigoare de la 24 mai 2009, din dispoziția art.152 alin. (2) Cod penal au fost excluse literele a), c) și i).

În aceste circumstanțe instanța de apel a considerat, că sunt întemeiate argumentele acuzatorului de stat, și de aceea, în legătură cu modificarea legislației penale, acțiunile inculpatului Vataman N. vor fi reîncadrate în baza art.152 alin.(1) Cod penal, după semnele calificative: vătămare intenționată medie a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de o dereglare îndelungată a sănătății, cu aplicarea pedepsei respective.

4.2. La individualizarea pedepsei instanța de apel a ținut cont de principiile generale de aplicare a pedepsei stipulate la art. 62 alin. (2) din Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute la art. 75 și 78 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor comise și personalitatea inculpatului, circumstanțe atenuante nu au fost reținute, recidiva de infracțiuni, instanța corect a reținut-o ca circumstanță agravantă din rândul celor specificate la art.77 Cod penal, și anume, că inculpatul a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Căușeni din 23 februarie 2005 pentru săvârșirea unei infracțiuni grave în baza art.95 alin.(2) Cod penal (red. anului 1961) la 7 ani închisoare, și fiind liberat prin încheierea Judecătoriei Bender din 24 aprilie 2008 de pedeapsa neexecutată, condiționat, înainte de termen, cu 1 an, 6 luni și 16 zile, dar nu a îndreptățit încrederea acordată și la 01 iunie 2008 a comis cu intenție alte infracțiuni, una fiind din categoria celor grave, creează starea de recidivă periculoasă.

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond a ținut cont de personalitatea inculpatului, care se caracterizează negativ, se eschivează de la judecată, de starea de recidivă, de gravitatea infracțiunii săvârșite anterior, de atitudinea lui negativă față de influența corectării, în mod întemeiat a ajuns la concluzia, că, întru atingerea scopului pedepsei penale, și anume restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, este necesar a-i stabili pedeapsa cu închisoare, deoarece scopul pedepsei poate fi atins fără executarea reală a pedepsei aplicate inculpatului Vataman N., însă în limitele articolelor 152 alin.(1), 287 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.72 alin.(4), art.82; art.84; art.85 Cod penal.

Referitor la acțiunea civilă.

Înaintând acțiunea civilă (f.d.44), partea vătămată Gauga A. a solicitat recuperarea prejudiciului material și moral în mărime de 10.000 lei.

În conformitate cu art.225 alin.(3) Cod de procedură penală, dacă la soluționarea acțiunii civile, pentru a stabili suma despăgubirilor cuvenite părții civile, apare necesitatea de a amâna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Colegiul penal conchide, că instanța de fond în mod întemeiat a admis acțiunea civilă intentată de partea vătămată în principiu, iar instanța civilă urmează să se pronunțe referitor la cuantumul despăgubirilor, deoarece partea vătămată în judecată n-a prezentat dovezi suficiente privind cheltuielile suportate.

5. Inculpatul Vataman Nicolae, fără a invoca vreun temei din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) CPP, a contestat cu recurs ordinar hotărârile pronunțate, solicitând casarea acestora cu rejudecarea cauzei din motiv că incorect a fost condamnat în baza art. 287 Cod penal, invocând dezacordul său cu modalitatea de apreciere a probelor, inclusiv cu declarațiile părții vătămate Gauga Andrei.

6. Verificând argumentele invocate de inculpat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar, reieșind din următoarele considerente.

6.1. Potrivit art. 432 alin. (4) Cod de procedură penală, recursul se consideră admisibil în cazul în care acesta îndeplinește cerințele de formă și conținut, iar temeiurile invocate se încadrează în cele enumerate în art. 427 Cod de procedură penală – în caz, în care este prezentă încălcarea gravă a drepturilor persoanei, iar cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență.

La fel, în sensul art. 429 alin. (1) CPP, recursul trebuie să fie motivat, iar potrivit art. 430 CPP, trebuie să conțină elemente obligatorii stipulate expres, cu motivarea temeiurilor prevăzute în art. 427 CPP.

Prin urmare, reglementarea dreptului de a declara recursul ordinar împotriva hotărârii instanței de apel reprezintă, din partea titularului, atât un drept procesual de dezvoltare a atribuțiilor prevăzute de lege, cât și o obligație de a formula cererea respectivă în strictă conformitate cu cerințele stipulate în articolele 427, 429 și 430 CPP. Una din aceste cerințe este ca cererea respectivă să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate, adică recursul să fie motivat.

Odată ce temeiul, aplicarea căruia ar conduce la soluția privind casarea hotărârii atacate, nu este argumentat, instanța de recurs n-are dreptul ca, din oficiu, să-l argumenteze, dat fiind faptul că se încalcă dreptul la un proces echitabil, instanța devenind, astfel, părtinitoare.

De vreme ce temeiurile pentru care se poate declara recursul împotriva hotărârilor instanțelor de apel sunt expuse și limitativ enunțate de art.427 CPP, rezultă că motivarea acestuia trebuie să se refere numai la acele temeiuri cu indicarea expresă a textelor de lege pe care se întemeiază.

6.2. Privitor la recursul nominalizat, declarat în ordinea art.420 CPP, în raport cu analiza normativă ce reglementează calea de atac ordinară propriu-zisă ce precede, se constată că inculpatul, criticând încadrarea acțiunilor sale în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, a se vedea **pct. 5** al prezentei decizii, nu motivează ilegalitatea hotărârii atacate sub aspectul cerințelor și exigențelor legii, dar s-a limitat la descrierea faptei, ne invocând nici un temei din cele 16 prevăzute la art. 427 CPP.

Deci, criticile formulate de recurent nu conțin indicii a unor erori de drept și, respectiv nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârilor recurate ca fiind ilegale.

În atare situație, se apreciază că recursul nominalizat nu conține argumentele ilegalității deciziei instanței de apel, precum și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată – cerințe stipulate în art.430 pct.5) CPP, ceea ce echivalează cu nemotivarea recursului.

În consecință, aflându-se în imposibilitate procesual-penală de a face o analiză a fondului cauzei sub aspectul de drept privind verificarea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei, Colegiul penal, în temeiul articolului 432 alin.(2) pct. 1) Cod de procedură penală, va decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpatul *Vataman Nicolae*.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, -

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul *Vataman Nicolae Zaharia* împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 11 decembrie 2012, în propria cauză penală, din motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 429-430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 12 februarie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Ion Arhiliuc

Liliana Catan